

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Bognár Péter ügyvéd által képviselt **felperes neve /felperes címe/** alatti lakos felperesnek - Feketéné dr. Szemző Margit által képviselt **alperes neve /alperes címe/** alatti székhelyű alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. március 14. napján kelt 2.P.20.364/2007/6. sorszámú ítélete ellen az alperes 10. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **megváltoztatja** és a felperes keresetét elutasítja.

Az alperes illetékfizetésre kötelezését mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 60.000.- (Hatvanezer) Ft első- és 20.000.- (Húszezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhivatal felhívására 45.000.- (Negyvenötezer) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes korábban a **/párt neve 1/** tagja volt, de onnan kilépett. Jelenleg a ... nevű tömörülés tagja.

Az alperes kiadásában **/város neve/-**en hetente megjelenő ... című hirdetési újság ... napi számában közölte **/személy neve 1/** szerkesztőnek **/tanú neve 1/-**val készített interjúját az ún. ... elnevezésű magazin mellékletben. Elhelyezte a felperes fényképét „Nem tudott ellenállni a kísértésnek” kísérszöveggel. A következő oldalon található a **/tanú 1/-gyel** készült interjú, amely a következőket tartalmazza:

„Egy politikai pártban egy meghatározható politikai irány érvényesülhet. A kongresszuson is megerősítettük, hogy mi bíráljuk az **/párt neve 2/** mai politikáját, mert nem tudunk azonosulni azokkal az intézkedésekkel, melyeket az **/párt neve 2/**, **/párt neve 3/** kormány tesz. Ellenezzük a kórház privatizációt, a jóléti szociális intézmények bezárását, a vizitdíjat, az energiaárak drasztikus emelését.

„Azt jól tudom, hogy nehéz ellenállni az **/párt neve 2/** csábításának, amikor különböző hatalmi pozíciókat ajánlanak valakinek. Van ki ennek képes ellenállni, van aki viszont nem. **/felperes neve/** úr nem tudott ellenállni a csábításnak”.

Az interjút adó személy e nyilatkozattal arra célzott, hogy a felperes korábban kilépett abból a pártból, ..., s az **/párt neve 2/** támogatásával lett önkormányzati képviselő.

A felperes határidőben, 2007. február 4. napján helyreigazító közlemény közzétételét kérte az alperestől a megjelent cikk kitételei miatt. Ennek tartalma szerint nem valós az az állítás, hogy a ... tömörülés valamennyi tagja, így a felperes is egyetértene a kórház privatizációval. Ilyen kijelentést sem a felperes, sem a **tömörülés** helyi vezetősége nem tett, sőt azt kifejezetten ellenzik. Hasonlóképpen tiltakoznak és a lehetőség szerint cselekednek a vizitdíj bevezetése, a gyógyszer- és energiaárak drasztikus emelése ellen is. Az **/párt neve 2/** semmilyen hatalmi pozíciót nem ígért számára. Az ilyen pozíciókat a városban 1990. óta nem az **/párt neve 2/**, hanem a **/párt neve 4/** „osztogatja”. A felperes az **/választási szövetség/** választási tagjaként került a közgyűlésbe a **tömörülés** képviselőjeként. A szövetség választás előtti megállapodása elismeri a képviselők politikai önállóságát, nem tartalmaz semmilyen megkötést a képviselői munkával kapcsolatosan. A felperes szuverén tagja az **/választási szövetség/** közgyűlési képviselőcsoportnak.

Az alperes a **hirdetési újság** ... napi számában a következő cikket jelentette meg: „Szívesen adnánk helyt a felperes helyreigazítás iránti kérésének, ha a szerkesztőségünk írásában vagy tőle származó mondatokban, tényeket elferdítő állításokat vagy valótlan adatokat közölt volna. A felperes figyelmét azonban elkerülte, hogy a közölt írásmű interjú, melyben egy közéleti szereplő fejt ki véleményét egy másik közéleti szereplő tevékenységével kapcsolatosan”.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a helyreigazító közlemény közzétételére a Ptk. 79. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján. Előadta, hogy a sérelmezett interjúban az alperes több valótlan tényállítást közölt.

Ellenzi a **tömörülés** helyi vezetőségének álláspontjával egyezően a kórház privatizációt, illetőleg a vizitdíj, a gyógyszer- és energiaárak drasztikus emelését, az **/párt neve 2/** hatalmi pozíciót nem ajánlott fel és nem felel meg a valóságnak, hogy nem tudott ellenállni a csábításnak. Hamis színben feltüntetett tény, hogy „lesz **/város neve/-n /párt neve 5/**” és „sokan visszatérnek a megtévesztettek közül”. Az **/választási szövetség megjelölése/** választási szövetség tagjaként került a közgyűlésbe, a szövetség választás előtti megállapodása pedig elismeri a képviselők politikai szuverenitását.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy semmilyen valótlan tény nem állított a felperesre vonatkozóan. A felelős szerkesztő interjút készített **/tanú neve 1/-val**, aki annak szövegét pontosításokkal jóváhagyta és ez jelent meg az újságban. Másodlagos hivatkozása szerint a riporter nem jogosult megváltoztatni a riportalany hozzájárulása nélkül az általa elmondottakat. A politikai vita hevében a politikusok egymás közötti szóváltása során a közügyekre vonatkozó véleménynyilvánítási szabadság kiemelkedően magas alkotmányos értéktartalmából következően a közszereplő személyéhez fűződő jogainak sérelmét csak súlyos vagy kirívó jogsértés esetén lehet megállapítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, helyreigazító közlemény közzétételére, amely szerint „a ... című kiadvány ...-i lapszámában valótlanul híreszteltük azt, hogy felperes részére az **/párt neve 2/** hatalmi pozíciókat ajánlott fel és ezt felperes elfogadta”. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Jogi okfejtése szerint az alperes akkor is köteles helyreigazító közleményt közzétenni, ha a kifogásolt szövegrészlet nem a riportot készítő szerkesztőtől, hanem a riportalanytól származik. A sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, az egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értelmezni. A véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, a politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtóhelyreigazításnak az alapja. Ezért indokolatlannak találta **/tanú neve 1/-től** származó közlések közül a felperes, illetőleg a **tömörülés** politikájára és aktuális politikai kérdésekben történt állásfoglalására vonatkozó közlés miatti helyreigazítási kérelmet, mert ebben az interjúalany politikai nézetét és saját véleményét ismertette, ami nem jogsértő (12. számú Polgári Kollégiumi állásfoglalás).

Tényközlésként értékelte a cikk további részét, amely arra utal, hogy az **/párt neve 2/** a felperesnek hatalmi, döntési pozíciót ígért és ezen ígéret fejében nem az interjú alanya által vezetett pártnak, hanem egy más szövetségnek a támogatásával indult az önkormányzati választásokon, így lett tagja a megyei jogú város közgyűlésének. Azt a kifejezést, amely szerint a felperes nem tudott ellenállni a „csábításnak”, úgy értelmezte, hogy korábbi pártja támogatását azért nem fogadta el, illetve a választáson azért indult az **/választási szövetség megjelölése/** szövetség támogatottjaként, mert az **/párt neve 2/** hatalmi pozíciót ígért. Ez a tényállítás a felperes megítélését környezetében hátrányosan befolyásolta, hiszen úgy tüntette fel, mintha előnyök ígérete mellett kívánna politizálni. Az alperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az **/párt neve 2/** a felperes részére hatalmi pozíciót ajánlott fel, amelyet az elfogadott.

A bizonyítási eljárás során meghallgatott **/tanú neve 1/** nyilatkozata tartalmazza, a vitatott szövegrészlet azt jelenti, ha a felperes az önkormányzati képviselőválasztáson a **/párt neve 5/** színeiben indult volna, nagy valószínűséggel nem jut be a közgyűlésbe, ezzel

szemben **/párt neve 2/-s** segítséggel önkormányzati képviselő lett. A megyei bíróság álláspontja szerint ez nem bizonyítja, hogy a korábban is önkormányzati képviselő tisztséget betöltő felperes részére a pártszövetséget alapító egyik párt bármilyen előnyt ígért volna, amit elfogadott. Önmagában az a körülmény, hogy tagja lett az önkormányzati képviselőtestületnek, amelynek többségét nem az **/választási szövetség megjelölése/** szövetség jelöltjei közül választották meg, nem eredményezett döntési-hatalmi helyzetet.

Az alperes fellebbezése az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására és a felperes keresetének teljes elutasítására irányult. Álláspontja szerint a perbeni esetben azért nem kötelezhető a helyreigazításra, mert nem az alperes állított vagy híresztelt valótlan tény, hanem **/tanú neve 1/** riportalany, aki előzetesen jóváhagyta az interjú szövegét. Amennyiben a felperes nem értett egyet az elmondottakkal és személyiségi jogában sérelmet szenvedett, akkor közvetlenül a nyilatkozatot tevővel szemben kellett volna polgári peres eljárást kezdeményeznie. Az újságtól csupán azt kérheti, hogy az üggyel kapcsolatos véleményét, álláspontját újabb riportként jelentesse meg, ugyanis a sajtótörvény alapján nincs lehetőség arra, hogy a riportalany által elmondottakat megváltoztassa. Az elsőfokú ítélet rendelkezése eltér a riportalany által tett nyilatkozattól. Az elsőfokú eljárás során meghallgatott tanú vallotta, hogy az **/párt neve 2/** csábítással kapcsolatos kijelentéssel összefüggésben azt értette, ha a felperes a **/párt neve 5/** színeiben indul, nem lett volna önkormányzati képviselő. A sajtó egy interjú elkészülte után nem bírálhatja el, hogy az adott közszereplő igazat állít-e vagy sem, feladatát túllépné, ha azért tagadná meg egy cikk közzétételét, mert úgy ítéli meg, hogy az adott közszereplő állítása valótlan. Ez a gyakorlat a véleménynyilvánítás szabadságát és az állampolgárok információhoz való jutásának alapjogát sértené.

A fellebbezés az alábbiak szerint **alapos**.

A sajtóhelyreigazítás mint sajátos személyiségvédelmi eszköz, a Ptk. 79. § (1) bekezdésén alapul, amely szerint ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó valótlan tényt közöl vagy híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel - a törvényben biztosított egyéb igényeken kívül - követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetőleg melyek a való tények (helyreigazítás). Ez a rendelkezés a sajtót terhelő felelősség tekintetében nem tesz különbséget a tényállást megjelenítő információ jellege szerint. Önmagában a tényközlés módja miatt a szerkesztőség nem mentesül a helyreigazítási kötelezettség alól. A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban St.) 19. §-ának (3) bekezdése szerint ugyanis a sajtóval szemben a személyhez fűződő jogot sértő tájékoztatás miatt van helye helyreigazításnak külön jogszabály, azaz a Ptk. idézett rendelkezése szerint.

Pf.II.20.231/2007/4. szám

Az St. 20. §-ának e/ pontja szerint a tájékoztatás: tényeknek, eseményeknek, hivatalos közleményeknek, beszédeknek, valamint az ezekre vonatkozó véleményeknek, elemzéseknek és értékeléseknek sajtótermék útján történő nyilvános közlése. Ezért a

felelősség szempontjából annak van döntő jelentősége, hogy a cikk a tájékoztatás körében keletkezett-e. A helyreigazítási kötelezettség szempontjából közömbös a műfaj, amelyben megjelenítik a valótlan vagy hamis állítást. Önmagában tehát a helyreigazítást nem zárja ki, hogy a riportalany által közöltek az alperes szó szerint adta közre, illetve megjelentetés előtt az autorizáltatás megvalósult. Az ezzel ellentétes fellebbezési előadással az ítéletábra nem értett egyet.

Azt kellett tehát vizsgálni, hogy a riport kommunikál-e valótlan tény, avagy valós tény tüntet-e fel hamis színben. **/tanú neve 1/** tanú vallotta: kijelentései alatt azt értette, hogy ha a felperes a pártja képviseletében indul, nagy valószínűséggel nem választották volna meg, ezzel szemben a szövetség segítségével bejutott az önkormányzati képviselő testületbe. Ezzel valóságot állította, hiszen a felperes ténylegesen az **/párt neve 2/** támogatásával nyert mandátumot és vált **/város neve/** Város Önkormányzat képviselőjévé. Az **/választási szövetség megjelölése/** közös jelöltjeként indult és listáról került be. Előnyt jelentett a számára az, hogy az **/választási szövetség megjelölése/** segítette, közös jelöltnek állította, továbbá a listán szerepeltette és a maradék pontok alapján a listán való megjelentésével nyerte el a mandátumot.

Az önkormányzás lényegéből következik, hogy a szervezeti rendszeren belül meghatározó szerepe van a képviselőtestületnek. Közelebbről ez abban nyilvánul meg, hogy az önkormányzás joga a településen választójoggal rendelkező lakosok közösségét illeti meg, akik a képviselőtestületbe választott képviselőik útján gyakorolják az önkormányzathoz való közösségi jogukat. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 19. § (1) bekezdése értelmében pedig a települési képviselő a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. Részt vehet a testületi döntések előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében. A települési képviselők jogai és kötelességei azonosak. A felperes tehát a helyi közügyek intézésére vonatkozóan döntési jogosultságot, hatalmi pozíciót szerzett, amely tény nem befolyásolhat a testület összetételének jellege, az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontja téves. A riportalany való tényről nyilatkozott ezzel is.

Amint az ítéletábra előbb már ismertette, ellentmondás mutatkozik az ítélet rendelkező része és indokolása között, mert amíg az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában a „nem tudott ellenállni a csábításnak” kifejezést sértőnek találta a felperesre nézve,, a helyreigazítás erre nem vonatkozik. Mivel a felperes az ítélet ellen fellebbezést nem nyújtott be, az ítéletábra nem foglalkozott azzal, hogy ez utóbbi kifejezés sérelmes lehet-e a felperesre nézve (Pp. 253. § (3) bek). Utal azonban arra, hogy e kifejezés alatt a nyilatkozónak a véleménye húzódik meg, márpedig a közszereplőnek - mint amilyen a felperes is - a vele szemben megnyilvánuló kritikát jobban kell tűrnie.

- 6 -

A riport azon kitétele, hogy a felperes „nem tudott ellenállni a kísértésnek”, illetve „csábításnak” elmarasztaló lehet, de nem lépi túl azt a határt, amely a közélet szereplőivel szemben megengedett és ezért a helyreigazításnak nem lehet alapja.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését megváltoztatta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján. Ennek eredményeként módosítani kellett az elsőfokú perköltség és illeték viselését is.

Az alperes fellebbezése eredményes volt, ezért a felperes a másodfokú eljárási költséget köteles megtéríteni a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében. Az 1990. évi XCIII. tv. 62. § (1) bekezdés f/ pontja alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket is a felperes köteles megfizetni (6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. §).

S z e g e d, 2007. július 3.

Dr. Sággy László sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró